

Наказ МОУ № 81 — Порядок списання військового майна у ЗСУ та ДССТ

Наказом Міністерства оборони України № 81 **затверджено** Порядок списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту.

Наказ МОУ 81 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 травня 2021 р. за № 655/36277

Наказ містить **23 додатків** які стосуються обліку військового майна у Збройних Силах України.

Порядок встановлює єдиний механізм списання військового майна командирами військових частин і посадовими особами Міністерства оборони України, органів військового управління Збройних Сил України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України та Державної спеціальної служби транспорту (далі - Держспецтрансслужба), установ, що належать до сфери управління Міністерства оборони України відповідно до їх повноважень, крім майна та засобів, пов'язаних з прикриттям діяльності Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.

Списання військового майна, закріпленого за апаратами військових аташе та апаратами представників Міністерства оборони України при закордонних дипломатичних установах України, здійснюється з урахуванням особливостей порядку їх забезпечення відповідно до вимог Положення про військових аташе та представника Міністерства оборони України при дипломатичному представництві України, затвердженого Указом Президента України від 10 жовтня 2008 року № 918, постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 року № 1146 «Питання апарату військових аташе та апарату представника Міністерства оборони при дипломатичному представництві України за кордоном».

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

29.03.2021 № 81

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
19 травня 2021 р.
за № 655/36277

**Про затвердження Порядку списання військового майна у
Збройних Силах України та Державній спеціальній службі
транспорту**

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства оборони
№ 263 від 06.09.2022
№ 571 від 29.09.2023
№ 720 від 04.12.2023
№ 727 від 05.12.2023}

Відповідно до вимог частини третьої статті 4 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України», Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2000 року № 1225 (зі змінами), та з метою вдосконалення порядку списання військового майна **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Порядок списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства оборони України від 12 січня 2015 року № 17 «Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 31 січня 2015 року за № 118/26563 (зі змінами).
3. Головнокомандувачу Збройних Сил України забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України

А. Таран

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
оборони України
29 березня 2021 року № 81

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
19 травня 2021 р.
за № 655/36277

ПОРЯДОК

списання військового майна у Збройних Силах України та **Державній спеціальній службі транспорту**

{У тексті Порядку та додатках до нього слова та цифри «командир військової частини А0515» у всіх відмінках замінено словами «начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони України» у відповідних відмінках, слова та цифри «військова частина А0515» у всіх відмінках замінено словами «Головне управління розвідки Міністерства оборони України» у відповідних відмінках згідно з Наказом Міністерства оборони № 263 від 06.09.2022}

{У тексті Порядку та додатках до нього слова «Головне управління майна та ресурсів» у всіх відмінках замінено словами «Головне управління земель оборони та фондів» у відповідних відмінках згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

I. Загальні положення

1. Цей Порядок встановлює єдиний механізм списання військового майна командирами військових частин і посадовими особами Міністерства оборони України, органів військового управління Збройних Сил України, Головного управління розвідки Міністерства оборони України та Державної спеціальної служби транспорту (далі - Держспецтрансслужба), установ, що належать до сфери управління Міністерства оборони України відповідно до їх повноважень, крім майна та засобів, пов'язаних з прикриттям діяльності Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.

Списання військового майна, закріпленого за апаратами військових аташе та апаратами представників Міністерства оборони України при закордонних дипломатичних установах України, здійснюється з урахуванням особливостей порядку їх забезпечення відповідно до вимог Положення про військових аташе та представника Міністерства оборони України при дипломатичному представництві України, затвердженого Указом Президента України від 10 жовтня 2008 року № 918, постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 року № 1146 «Питання апарату військових аташе та апарату представника Міністерства оборони при дипломатичному представництві України за кордоном».

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

термін «військове майно» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України»;

термін «орган військового управління» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про оборону України»;

непридатний стан військового майна - якісний (технічний) стан військового майна, за яким це майно неможливо використовувати за функціональним призначенням;

термін «остання (найнижча) категорія військового майна» вживається у значенні, наведеному в Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України, затвердженій наказом Міністерства оборони України від 17 серпня 2017 року № 440, зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 27 вересня 2017 року за № 1192/31060 (зі змінами);

списання військового майна - документальне оформлення встановлених цим Порядком документів щодо вилучення військового майна з обліку у військовій частині у випадку переведення військового майна в останню (найнижчу) категорію, набуття непридатного стану (за неможливості або економічної недоцільності його відновлення і використання), убування в межах затверджених норм, використання на виробничі, господарські та експлуатаційні потреби в межах установлених норм, у тому числі на підготовку зброї (боєприпасів) до зберігання або застосування, виготовлення сумішей, проведення аналізу, виконання будівельних та будівельно-монтажних робіт, його витрачання, а також у разі його втрати, знищення або нестачі;

термін «орган досудового розслідування» вживається у значенні, наведеному в Кримінальному процесуальному кодексі України;

{Пункт 2 розділу I доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

термін «сектор безпеки і оборони» вживається у значенні, наведеному в Законі України «Про національну безпеку України».

{Пункт 2 розділу I доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

3. Списання військового майна здійснюється у разі:

набуття непридатного стану (за неможливості або економічної недоцільності його відновлення і використання);

убування в межах затверджених норм;

розбирання (розділення) зразків озброєння, військової та спеціальної техніки під час дії правового режиму воєнного стану з метою використання їх складових для відновлення, модернізації зразків озброєння, військової та спеціальної техніки або їх виготовлення;

{Пункт 3 розділу I доповнено абзацом четвертим згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

використання пального для заправлення автомобільної, спеціальної техніки, повітряних суден, кораблів, човнів, електроагрегатів, засобів малої механізації підрозділів країн-партнерів, складових сектору безпеки і оборони, юридичних осіб незалежно від форм власності, а також фізичних осіб, у яких перебувають у власності такі засоби, для виконання завдань в інтересах Збройних Сил».

{Пункт 3 розділу I доповнено абзацом п'ятим згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

втрати чи нестачі військового майна за умови, що відновлення його є неможливим або економічно недоцільним, зокрема у разі:

виявлення як нестачі в результаті інвентаризації;

втрати (знищення, руйнування) внаслідок стихійного лиха або воєнних (бойових) дій, проведення антитерористичної (миротворчої) операції, проведення операції Об'єднаних сил або внаслідок диверсій;

втрати (знищення, руйнування) внаслідок пожежі, катастрофи або аварії;

знищення або приведення у непридатний стан за розпорядженням військового командування з метою запобігання загарбанню його противником або з метою запобігання поширенню інфекційних захворювань;

використання на виробничі, господарські та експлуатаційні потреби в межах установлених норм, у тому числі на підготовку зброї (боєприпасів) до зберігання або застосування, виготовлення сумішей, проведення аналізу, виконання будівельних та будівельно-монтажних робіт;

знесення будівель (споруд, об'єктів незавершеного будівництва, об'єктів благоустрою, інженерних мереж, спеціальних споруд, гідротехнічних споруд, будівель та споруд, що розташовані у службово-технічній забудові при аеродромах та технічних позиціях зенітних ракетних та радіотехнічних військ, арсеналів, баз і складів зберігання боєприпасів, їх огороження) у зв'язку з пошкодженнями (руйнуванням) та набуття непридатного стану (за неможливості або економічної недоцільності його відновлення і використання) внаслідок воєнних (бойових) дій, терористичних актів, диверсій, проведення антитерористичної операції, проведення операції Об'єднаних сил, міжнародної операції з підтримання миру і безпеки, спричинених іншою збройною агресією;

{Пункт 3 розділу I доповнено абзацом дванадцятим згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

знесення будівель (споруд) або об'єктів незавершеного будівництва через недоцільність використання та з метою будівництва на їх місці нових об'єктів.

{Абзац тринадцятий пункту 3 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

У випадку коли військове майно підлягає утилізації згідно з міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, його списання може здійснюватися на підставі та на умовах зазначених договорів.

4. Закінчення установленого строку служби (придатності, носіння) або вироблення встановленого технічного ресурсу військового майна не може бути підставою для складання актів на переведення його до останньої (найнижчої) категорії та подальшого списання, якщо це майно ще придатне для використання за цільовим призначенням (технічним станом) і подальше його використання після закінчення встановлених строків служби та/або ресурсів не заборонено відповідною документацією заводів-виробників або нормативно-правовими актами і нормативними документами Міністерства оборони України.

5. Списання військового майна (крім будівель (споруд), об'єктів незавершеного будівництва) проводиться за актами якісного (технічного) стану (додаток 1), інспекторськими посвідченнями (додаток 2) та за актами списання (додаток 3). Списання будівель (споруд), об'єктів незавершеного будівництва проводиться за актом списання будівель (споруд), об'єктів незавершеного будівництва (додаток 4) та за інспекторськими посвідченнями на списання будівель (споруд), об'єктів незавершеного будівництва (додаток 5).

Витрати на проектно-вишукувальні роботи списуються відповідно до Порядку списання витрат по об'єктах незавершеного будівництва, що ліквідуються, затвердженого наказом Міністерства статистики України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Державного комітету у справах містобудування і архітектури України від 28 вересня 1995 року № 243/150/156/195, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 жовтня 1995 року за № 357/893.

{Пункт 5 розділу I в редакції Наказу Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

6. Затверджені акт якісного (технічного) стану та акт списання військова частина (установа) відображає у реєстрах обліку. Інспекторське посвідчення військова частина (установа) відображає в реєстрах обліку, книзі обліку нестач військового майна (ведеться у фінансово-економічному органі військової частини), книзі обліку втрат військового майна (додаток 6) (ведеться у службі забезпечення військової частини).

7. Військове майно незалежно від його призначення, джерел надходження та способів придбання у разі втрат (нестач), крадіжок, знищення, пошкоджень та стихійного лиха, псування та передчасного виведення з ладу матеріальних засобів (крім речового майна, яке набуло непридатного стану через інтенсивну експлуатацію у військових частинах (підрозділах), які

безпосередньо беруть участь у воєнних (бойових) діях, антитерористичних операціях, операції Об'єднаних сил, міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки), а також нестач, що утворилися в межах норм природних втрат, списується з реєстрів обліку на підставі наказу командира (начальника) військової частини (яка має особовий рахунок у відповідній службі забезпечення органу військового управління, є розпорядником бюджетних коштів та веде бухгалтерський облік відповідно до законодавства) і затвердженого ним акта якісного (технічного) стану або акта списання з обов'язковим внесенням втрат (нестач) до книги обліку втрат та книги обліку нестач військового майна.

{Абзац перший пункту 7 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Командири (начальники) військових частин у місячний строк подають до служб забезпечення органів військового управління комплект документів (акт якісного (технічного) стану або акт списання, витяг з наказу командира (начальника) військової частини про результати розслідування із зазначенням розмірів заподіяної шкоди, витяги з книги обліку втрат військового майна, книги обліку нестач військового майна щодо внесення змін в облік військової частини).

8. Військове майно, яке підлягає списанню, не може бути знищено, розібрано або використано як навчальні посібники до отримання затверджених актів на переведення в останню (найнижчу) категорію або актів списання.

В умовах правового режиму воєнного стану за рішенням центральної служби забезпечення (згідно з номенклатурою військового майна) з пошкоджених (знищених) зразків озброєння, військової та спеціальної техніки, відновлення яких неможливе або економічно недоцільне, у визначених ремонтних військових частинах можуть вилучатись окремі вузли та агрегати, запасні частини, інструменти, приладдя для відновлення інших зразків озброєння, військової техніки які є однотипними, до отримання затверджених актів на переведення в останню (найнижчу) категорію, з унесенням відповідних записів до паспортів (формулярів).

{Пункт 8 розділу I доповнено абзацом другим згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Військове майно, на яке отримано затверджені акти на переведення в останню (найнижчу) категорію, підлягає розбиранню (розділенню) на підставі наряду (письмового розпорядження) відповідної служби забезпечення органу військового управління, структурного підрозділу Міністерства оборони України, уповноваженого здійснювати облік надлишкового військового майна, якщо відсутні інші розпорядження щодо його подальшого використання від відповідних служб забезпечення органів військового управління (додаток 7).

Під час розбирання (розділення) переведених в останню (найнижчу) категорію зразків озброєння та військової техніки, складові частини яких відносяться до різних служб забезпечення, вони підлягають постановці на облік у відповідних службах забезпечення, за винятком зразків озброєння та військової техніки, облік яких ведеться структурним підрозділом Міністерства оборони України, уповноваженим здійснювати облік надлишкового військового майна.

В умовах правового режиму воєнного стану може здійснюватися переведення в останню (найнижчу) категорію зразків озброєння, військової та спеціальної техніки, які є придатними для подальшого використання, якщо вони не знаходять застосування під час відсічі збройної агресії і зберігаються більше п'яти років в об'єднаних центрах (центрах) забезпечення, арсеналах, базах, складах Збройних Сил України з метою використання автомобільних, бронетанкових та інших базових шасі для відновлення, модернізації зразків озброєння, військової та спеціальної техніки або їх виготовлення.

{Пункт 8 розділу I доповнено абзацом п'ятим згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Переведення в останню (найнижчу) категорію військового майна, яке визнано надлишковим та знято з постачання Збройних Сил України, може здійснюватися в разі, якщо воно не користується попитом на ринку, понад 7 років перебуває на обліку структурного підрозділу Міністерства оборони України, уповноваженого здійснювати облік надлишкового військового майна, за погодженням з відповідними службами забезпечення органів військового управління.

Речове майно, яке визнано надлишковим, розпорюється (розбирається) за нарядом на розбирання, виданим структурним підрозділом Міністерства оборони, який веде облік надлишкового військового майна, з обов'язковим письмовим погодженням (дозволом) служби забезпечення органу військового управління.

Розпорювання (розбирання) переведеного в останню (найнижчу) категорію інвентарного речового майна проводиться за письмовим погодженням (дозволом) служби забезпечення.

Списання військового майна номенклатури квартирно-експлуатаційної служби (крім майна номенклатури квартирно-експлуатаційної служби Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Адміністрації Держспецтрансслужби та підпорядкованих їм військових частин відповідно) проводиться за погодженням з Центральним управлінням інженерно-інфраструктурного забезпечення Командування Сил логістики Збройних Сил України.

Списання будівель та споруд, які перебувають на балансі квартирно-експлуатаційних органів Збройних Сил України, підрозділів забезпечення навчального процесу, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, вищих військових навчальних закладів Міністерства оборони України та Збройних Сил України (крім будівель та споруд, які перебувають на балансі квартирно-експлуатаційної служби Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Адміністрації Держспецтрансслужби та підпорядкованих їм військових частин відповідно), проводиться за погодженням із Центральним управлінням інженерно-інфраструктурного забезпечення Командування Сил логістики Збройних Сил України та Головним управлінням земель оборони та фондів.

{Абзац десятий пункту 8 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Списання будівель та споруд, які не відносяться до казарменого фонду та перебувають на балансі військових частин і установ Збройних Сил України та Міністерства оборони України, проводиться за погодженням із відповідними командувачами виду (окремого роду військ (сил)) Збройних Сил України, керівниками органів військового управління, структурних підрозділів Генерального штабу Збройних Сил України, апарату Міністерства оборони України, яким вони підпорядковані, та Головним управлінням земель оборони та фондів.

{Пункт 8 розділу I доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Списання об'єктів незавершеного будівництва, які перебувають на балансі виконавців функцій замовника будівництва, проводиться за погодженням із Головним управлінням капітальних вкладень.

{Пункт 8 розділу I доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

9. Відчужене (реалізоване) військово майно, а також майно, яке безоплатно передане до сфери управління державних органів, уповноважених управляти державним майном, або самоврядних організацій, підлягає зняттю з обліку на підставі відповідних актів приймання-передачі цього майна.

10. Автомобільні, бронетанкові та інші базові шасі, що вивільняються під час розбирання (розділення) комплексних зразків озброєння та спеціальної техніки, ставляться на окремий облік та використовуються за рішенням відповідної служби забезпечення для відновлення, модернізації, виготовлення зразків озброєння та військової техніки, а також розв'язання завдань бойової підготовки та забезпечення життєдіяльності військових частин. У випадку визнання вивільнених базових шасі непридатними для експлуатації, вони списуються відповідно до вимог цього Порядку.

{Абзац перший пункту 10 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Двигуни, агрегати, вузли, прилади та деталі, які зняті зі зразків озброєння та військової техніки при її розбиранні та виробили міжремонтний ресурс, у разі їх потреби для Збройних Сил України, Держспецтрансслужби підлягають відновленню, а всі справні, працездатні та придатні для використання матеріальні засоби використовуються для потреби військ згідно з нарядами відповідних служб забезпечення.

11. Розбирання переведених в останню (найнижчу) категорію зразків озброєння та військової техніки проводиться у визначених ремонтних військових частинах (підрозділах) на підставі наряду на розбирання відповідної служби забезпечення, структурного підрозділу Міністерства оборони України, уповноваженого здійснювати облік надлишкового військового майна.

Розбирання переведених в останню (найнижчу) категорію зразків озброєння та військової техніки Держспецтрансслужби проводиться у ремонтних підрозділах військових частин Держспецтрансслужби на підставі наряду на розбирання відповідної служби забезпечення.

Надлишкове військово-технічне майно, яке за своїми характеристиками набуло непридатного для подальшого використання стану, переведене в останню (найнижчу) категорію та експлуатацію (використання) або утилізацію (розбирання, розділення) якого заборонено нормативно-правовими актами (акумуляторні батареї, автогума та ін.), переводиться до стану вторинної сировини (металобрухту, сировини вторинної гумової, макулатури, склобою та ін.) з дотриманням вимог діючих державних стандартів України за письмовим розпорядженням структурного підрозділу Міністерства оборони України, уповноваженого здійснювати облік надлишкового військового майна.

12. Розбирання та демонтаж будівель і споруд, об'єктів незавершеного будівництва, які стали непридатними для експлуатації (крім випадків розбирання об'єктів, що постраждали внаслідок аварії, з метою знешкодження вибухонебезпечних предметів і очищення території), проводяться тільки після затвердження акта про їх списання у тримісячний строк.

{Абзац перший пункту 12 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Усі матеріали, отримані від розбирання (демонтажу) списаних будівель (споруд), об'єктів незавершеного будівництва і придатні для повторного використання, оприбутковуються на відповідних бухгалтерських рахунках балансоутримувачів - квартирно-експлуатаційних управлінь (відділів, частин районів), відділень морської інженерно-технічної служби та військових частин, які ведуть бухгалтерський облік. Подальше використання або реалізація матеріалів, отриманих від розбирання (демонтажу), здійснюється відповідно до чинного законодавства.

{Абзац другий пункту 12 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Матеріали, отримані після розбирання (демонтажу, руйнування) будівель і споруд, об'єктів незавершеного будівництва, які неможливо використати або здати на переробку, визначаються як будівельне сміття й вивозяться на спеціалізовані звалища або захоронюються з дотриманням екологічних норм після погодження органом, уповноваженим погоджувати акти на списання будівель (споруд), об'єктів незавершеного будівництва.

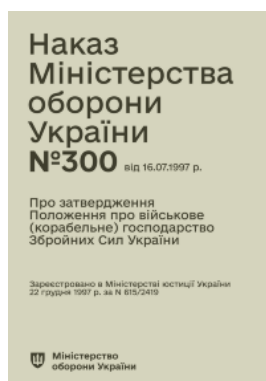
{Абзац третій пункту 12 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 571 від 29.09.2023}

Забороняється оприбутковувати та використовувати для ремонту будівель матеріали та елементи конструкцій будівель і споруд, об'єктів незавершеного будівництва, які зруйновані землетрусами, вибухами, пожежами, затопленнями, що може призвести до аварій та руйнувань

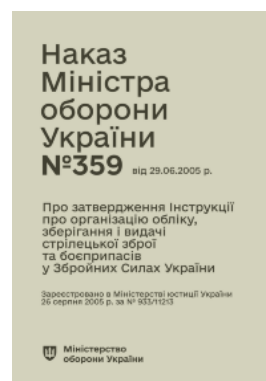
Рекомендована література

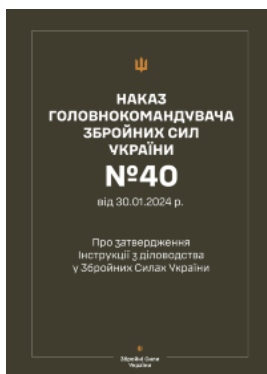
Наказ МОУ № 440 —
Інструкція з обліку
військового майна у
ЗСУ

Наказ МОУ № 300 —
Положення про
військово (корабельне)
господарство ЗСУ

Наказ МОУ № 359 —
Інструкція про
організацію обліку,
зберігання і видачі
стрілецької зброї та
боєприпасів у Збройних
Силах України

Наказ ГШ ЗСУ № 40 —
Інструкція з
діловодства у Збройних
Силах України (2024
рік)

Наказ МОУ № 280 —
Інструкція з організації
обліку особового
складу в системі МОУ

Наказ МОУ № 232 —
Про речове
забезпечення
військовослужбовців
ЗСУ та ДССТ

Перейти до категорії
Накази МОУ

WAR BOOKS
військова література

КУПИТИ